

---

Εκπαίδευση Ενηλίκων:  
Θεωρητικές  
Προσεγγίσεις και  
Βιωματικές  
Δραστηριότητες

---

## 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Βιωματικές Δραστηριότητες»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Βιωματικές Δραστηριότητες»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

## 2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος: είναι τόσο η ενημέρωση και η απόκτηση μιας σαφούς εικόνας σχετικά με τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης Ενηλίκων όσο και η κατά το δυνατόν ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευομένων, οι οποίοι θα παρακολουθήσουν το παρόν πρόγραμμα, σε βιωματικές δραστηριότητες, οι οποίες θα προσφέρουν τη δυνατότητα για σύζευξη και συνδυασμό θεωρίας και πράξης. Συγκεκριμένα θα ασχοληθούμε με τα κυρίαρχα θεωρητικά ρεύματα στην εκπαίδευση ενηλίκων και ιδιαιτέρως με τη δεσπόζουσα θεωρία της μετασχηματίζουσας μάθησης. Παράλληλα με την έκθεση των θεωρητικών προσεγγίσεων θα ασχοληθούμε με την ομάδα μάθησης, τους ρόλους που αναδύονται σε αυτήν καθώς και με τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τις διάφορες φάσεις εξέλιξής της αλλά και με αυτά που σχετίζονται με το φύλο και την ηλικία εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων καθώς και με την πολιτισμική ποικιλότητα και ετερογένεια της ομάδας μάθησης. Στο πλαίσιο της ομάδας θα γίνει αναφορά στην εκπαίδευση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και στις δυνατότητες που προσφέρονται για την κοινωνική τους ενσωμάτωση. Επίσης θα πραγματευθούμε τις εκπαιδευτικές τεχνικές, οι οποίες μπορούν να εγγηθούν την ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος μέσα από τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων σε ένα πρόγραμμα

εκπαίδευσης ενηλίκων. Θα επιχειρήσουμε να συντάξουμε ένα τέτοιο πρόγραμμα, εστιάζοντας στα προβλήματα που σχετίζονται με τη διατύπωση των σκοπών και στόχων του προγράμματος.

Φιλοδοξία του παρόντος προγράμματος είναι να συνειδητοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι ότι τα θέματα τα οποία θα αποτελέσουν τον πυρήνα των συζητήσεών μας σχετίζονται άμεσα με τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουμε καθημερινά στην εκπαιδευτική πράξη και γενικότερα στη ζωή μας. Μέσα από τα ερεθίσματα, τα οποία θα προσφέρει ο εκπαιδευτής, οι εκπαιδευόμενοι με αφετηρία συγκεκριμένα διλήμματα θα δραστηριοποιήσουν τον κριτικό τους στοχασμό και θα προσπαθήσουν να απεμπλακούν από προκαταλήψεις και στερεοτυπικές παραδοχές. Τα ερεθίσματα αυτά θα προσφερθούν μέσα από έργα τέχνης, επιλεγμένες εικόνες αλλά και αποσπάσματα από την αρχαιοελληνική γραμματεία, και συγκεκριμένα το αρχαίο δράμα, που θα βοηθήσουν στην ενεργοποίηση του κριτικού στοχασμού και στην κατά το δυνατόν συμμετοχή των εκπαιδευομένων σε βιωματικές δραστηριότητες. Θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε ενσυναισθητικά συγκεκριμένα έργα τέχνης και να ερμηνεύσουμε εικόνες με απώτερο σκοπό να συζητήσουμε πάνω σε θέματα προκαταλήψεων και στερεοτυπικών παραδοχών.

Τέλος για την άσκηση των εκπαιδευομένων σε διδακτικές δεξιότητες και μορφές εργασίας θα αξιοποιηθούν ως τεχνικές άσκησης η μικροδιδασκαλία και τα μικρομαθήματα.

### **3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

**<https://elearningekpa.gr/>**

### **4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

## 5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

## 6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση

που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

## **7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ**

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση

συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

**Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:**

**<https://elearningekpa.gr/regulation>**

## **8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ**

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

## **9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει 2 **θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

### **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

Μάθημα - Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Δυναμική της Ομάδας

**Διδακτική Ενότητα 1: Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ορισμός-Συναφείς Όροι - Διακριτά Όρια (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 2: Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ορισμός-Συναφείς Όροι - Διακριτά Όρια (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 3: Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα και Κίνητρα των Ενηλίκων Εκπαιδευομένων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 4: Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα και Κίνητρα των Ενηλίκων Εκπαιδευομένων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 5: Οι Βασικές Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 6: Οι Βασικές Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 7: Νεότερες Θεωρητικές Προεκτάσεις και Συμπληρώσεις: Προς Μια Ολοκληρωμένη Θεωρία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 8: Νεότερες Θεωρητικές Προεκτάσεις και Συμπληρώσεις: Προς Μια Ολοκληρωμένη Θεωρία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 9: Η Δεσπόζουσα Θεωρία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Μετασχηματίζουσα Μάθηση (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 10: Η Δεσπόζουσα Θεωρία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Μετασχηματίζουσα Μάθηση (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 11: Η Ομάδα στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 12: Η Ομάδα στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 13: Στρατηγικές και Εκπαιδευτικές Τεχνικές (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 14: Στρατηγικές και Εκπαιδευτικές Τεχνικές (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 15: Συναισθηματική Σχέση και Επικοινωνία Εκπαιδευτή Και Εκπαιδευομένων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 16: Συναισθηματική Σχέση και Επικοινωνία Εκπαιδευτή Και Εκπαιδευομένων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 17: Το Προφίλ του Εκπαιδευτή Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 18: Το Προφίλ του Εκπαιδευτή Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 19: Το Φύλο και η Ηλικία Εκπαιδευτή και Εκπαιδευομένων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 20: Το Φύλο και η Ηλικία Εκπαιδευτή και Εκπαιδευομένων (μέρος β)**

**Μάθημα - Εκπαίδευση Ενηλίκων: Βιωματικές Δραστηριότητες,  
Εκπαιδευτικές Τεχνικές και Εφαρμογές**

**Διδακτική Ενότητα 1: Πολιτισμική Ετερογένεια και Διαχείριση Πολυπολιτισμικών Ομάδων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 2: Πολιτισμική Ετερογένεια και Διαχείριση Πολυπολιτισμικών Ομάδων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 3: Ενσυναίσθηση και Ενσυναισθητικές-Βιωματικές Δραστηριότητες (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 4: Ενσυναίσθηση και Ενσυναισθητικές-Βιωματικές Δραστηριότητες (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 5: Η Αξιοποίηση της Εικόνας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 6: Η Αξιοποίηση της Εικόνας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 7: Το Αρχαίο Δράμα στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Το Παράδειγμα «Φιλοκτήτης» του Σοφοκλή. Ένα Γύμνασμα Κριτικού Στοχασμού (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 8: Το Αρχαίο Δράμα στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Το Παράδειγμα «Φιλοκτήτης» του Σοφοκλή. Ένα Γύμνασμα Κριτικού Στοχασμού (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 9: Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 10: Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 11: Η Σύνταξη και ο Σχεδιασμός ενός Προγράμματος Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 12: Η Σύνταξη και ο Σχεδιασμός ενός Προγράμματος Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 13: Τεχνικές Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων: Μικρομαθήματα και Μικροδιδασκαλία (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 14: Τεχνικές Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων: Μικρομαθήματα και Μικροδιδασκαλία (μέρος β)**

**Διδακτική Ενότητα 15: Αξιολόγηση σε ένα Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος α)**

**Διδακτική Ενότητα 16: Αξιολόγηση σε ένα Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (μέρος β)**